

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

LRZ- LRZ-4101-14-03/2011

Rzeszów, dnia lutego 2012 r.

Pani
Krystyna Wróblewska
Dyrektor Podkarpackiego Centrum
Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie skontrolowała w Podkarpackim Centrum Edukacji Nauczycieli organizację i finansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli w latach 2009 – 2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przedstawia Pani Dyrektor niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia organizację i finansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli w latach 2009 – 2011. Na powyższą ocenę składają się wskazane w dalszej treści oceny szczegółowe.

1) Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia prowadzenie doształcania nauczycieli na kursach kwalifikacyjnych.

Ustalono, że Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli, zwane dalej *PCEN*, w latach 2009-2011 przeprowadziło łącznie 48 kursów kwalifikacyjnych, m.in. z zakresu: oligofrenopedagogiki, bibliotekoznawstwa, terapii pedagogicznej, wychowania do życia w rodzinie. We wszystkich przypadkach Kurator Oświaty wyraził zgodę na przeprowadzenie kursów.

Analiza kursu kwalifikacyjnego *Wychowanie do życia w rodzinie* wykazała, że: kurs przeznaczony był dla nauczycieli różnych specjalności wszystkich typów szkół i placówek oświatowych oraz osób bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe z przygotowaniem pedagogicznym, został przeprowadzony w terminie określonym we wniosku. Odbłyły się wszystkie zaplanowane zajęcia. W trakcie trwania kursu nie były przeprowadzane hospitacje zajęć, jedynie Adam Kawalek - Wicedyrektor PCEN, przeprowadził kontrolę prawidłowości prowadzonej dokumentacji. Realizacja poszczególnych zajęć w ramach kursu udokumentowana była poprzez sporządzenie listy obecności oraz dokonywanie wpisów w dzienniku zajęć. Po zakończeniu kursu PCEN przesłało do Kuratorium Oświaty sprawozdanie z przeprowadzonego kursu kwalifikacyjnego.

2) Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia funkcjonowanie systemu wsparcia nauczycieli w formach doskonalenia zawodowego i doradztwa metodycznego.

Ustalono, że według stanu na dzień 30 września 2011 r., PCEN zatrudniało 49 nauczycieli-konsultantów, w tym 5 wicedyrektorów i dyrektora PCEN. W grupie nauczycieli-konsultantów 43 posiadało stopień nauczyciela dyplomowanego a 6 stopień nauczyciela mianowanego. Staż pracy pedagogicznej nauczycieli-konsultantów wyniósł od 11 do 39 lat. Nauczyciele-konsultanci zatrudnieni w PCEN posiadali kwalifikacje wymagane w § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli¹.

Stwierdzono, że oprócz zadań obowiązkowych wynikających z § 15 ust. 1 powyższego rozporządzenia, PCEN wykonywało również następujące zadania ujęte w Statucie: przygotowanie i publikowanie materiałów edukacyjnych oraz realizowanie projektów edukacyjnych, w tym dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Ustalono, że PCEN zrealizowało wszystkie zadania zaplanowane na 2010 r.

W 2010 r. w ramach zadań zleconych przez Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, PCEN wzięło udział w przygotowaniach i realizacji przedsięwzięć związanych z uchwalonym przez Sejmik Województwa Podkarpackiego – Rokiem Sybiraka. W ramach powierzonego zadania PCEN m.in.: zorganizowało konferencję pn. *70 rocznica deportacji Polaków na Sybir* oraz konferencję patriotyczno – papieską *Polacy na zesłaniu*, wydało broszurę *Syberia – miejsce przekłęte* w ramach wydawanej przez PCEN *Biblioteczki Nauczyciela*, prowadziło *warsztaty historyczno – metodyczne o zsyłaniu patriotów na Sybir*.

W ramach zadań zleconych w latach 2009-2011 przez Kuratorium Oświaty, PCEN wykonało: w 2009 r. – 5 zadań, w 2010 r. - 6, a w 2011 r. - 2 zadania. Analiza przeprowadzonych zadań wykazała, że PCEN wykonało, zlecony umową, ich zakres rzeczowy. Szkolenia i konferencje odbyły się w zakładanych terminach.

Ustalono, że w 2010 r. PCEN zorganizowało 1484 różnorodne formy doskonalenia zawodowego, w tym m.in.: 230 konferencji, 10 seminariów, 748 warsztatów, 100 kursów i 383 szkolenia. Analiza 3 form odpłatnych dla uczestników o największym wymiarze zajęć wykazała, że: osoby prowadzące zajęcia posiadały niezbędne kwalifikacje zgodnie z zapisami programów ramowych, w kursach brało udział 5 pracowników PCEN, w tym trzech, jako kierownicy kursu, a dwóch - jako osoby prowadzące zajęcia.

¹ Dz. U. z 2009 r., Nr 200, poz. 1537

Stwierdzono, że zajęcia odbywały się w soboty i niedziele. Za powierzone funkcje pracownicy otrzymywali dodatkowe wynagrodzenie na podstawie umów cywilno – prawnych. Wykonywanie powierzonych funkcji przez pracowników PCEN nie pokrywało się z zadaniami określonymi w ich zakresach obowiązków na stanowisku pracy i obowiązującym ich czasem pracy. Wynagrodzenia pracowników PCEN wynikały z zarządzeń wydanych przez Dyrektora PCEN. Zgodnie ze sporządzoną listą wystawionych zaświadczeń, wszystkie osoby, które ukończyły kurs, odebrały zaświadczenia o ukończeniu kursu.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą w PCEN przeprowadzone zostały 4 kontrole zewnętrzne, w tym jedna została przeprowadzona przez Kuratorium Oświaty, a 3 przez Urząd Marszałkowski. Kuratorium Oświaty przeprowadziło kontrolę *zakresu realizacji kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych w publicznym centrum kształcenia ustawicznego*. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości i uchybień w zakresie objętym kontrolą, nie wydano również żadnych zaleceń. Urząd Marszałkowski przeprowadził 3 kontrole, z czego 2 nie wykazały nieprawidłowości. Kontrola pn. *Ocena prawidłowości procesów pobierania i gromadzenia środków publicznych, zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków ze środków publicznych (5%)*, wykazała nieprawidłowości, związane z: niedokonywaniem korekty odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla pracowników niepedagogicznych po ukazaniu się obwieszczenia Prezesa GUS, nie dokonaniem przeliczenia odpisu wg stawki na rok 2008 dla pozostałych emerytów i rencistów, przekroczeniem terminu zapłaty składek do ZUS o 1 dzień oraz omyłkowym, dwukrotnym przekazaniem środków do ZUS tytułem składki za miesiąc styczeń, nie zaplaceniem zaliczki na podatek dochodowy w sierpniu 2008 r. należną z tytułu wypłaconej zapomogi ze środków NFŚS.

Stwierdzono, że PCEN zorganizowało dwie formy doskonalenia zawodowego nauczycieli w ramach programów operacyjnych, finansowane ze środków europejskich:

- *Kurs instruktorów szachowych dla nauczycieli*. Kwota poniesionych wydatków wyniosła łącznie 99.460 zł (w tym: odpłatność uczestników 14.919 zł, dotacja ze środków europejskich 84.541 zł). Efekty, określone we wniosku o dofinansowanie, zostały wszystkie osiągnięte.

2. *Podkarpackie szkolenie informatyczno – metodyczne*. Na ww. projekt PCEN zaplanowało wydatki w łącznej kwocie 6.400.000 zł (5.440.000 zł dotacja ze środków europejskich – 85% ogółu wydatków, 960.000 zł wkład własny – 15%). Na dzień 30 września 2011 r. PCEN wydatkowało łączną kwotę 4.010.354,32 zł (wkład własny - 468.277,36 zł, środki europejskie - 3.542.076,96 zł).

Ustalono, że Dyrektor PCEN sprawował nadzór nad 32 nauczycielami – doradcami metodycznymi, wykonującymi swoje funkcje w roku szkolnym 2010/2011. Funkcje doradców metodycznych w roku szkolnym 2011/2012 pełniły 24 osoby.

Analiza prowadzenia nadzoru nad nauczycielami – doradcami metodycznymi wykazała, że Dyrektor PCEN prowadził nadzór pedagogiczny poprzez przyjmowanie sprawozdań z pracy doradcy metodycznego za poszczególne lata szkolne, oraz poprzez przeprowadzanie hospitacji realizowanych zajęć. Funkcje doradców metodycznych były powierzane nauczycielom przez organy prowadzące szkoły, po uzyskaniu opinii dyrektora PCEN, o których mowa w § 23 ust. 1 i 6 rozporządzenia w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli.

Wydawanie przez Dyrektora PCEN opinii w sprawie przedłużenia nauczycielowi funkcji doradcy metodycznego na kolejny okres następowało po analizie rocznych sprawozdań pracy doradcy metodycznego, sporządzanych przez doradców metodycznych, oraz przeprowadzanych przez PCEN hospitacji. W ramach projektu *Akademia Doradztwa*, stosownie do zdiagnozowanych potrzeb doradców metodycznych, PCEN corocznie opracowywało ofertę szkoleniową.

Stwierdzono, że wydatki - ponoszone przez organ prowadzący na działalność PCEN - wyniosły łącznie:

- w 2009 r. – 5.619.580 zł,
- w 2010 r. – 5.401.492 zł,
- w 2011 r. – na dzień 30 września 2011 r. 4.650.412 zł (72% zaplanowanych wydatków).

3) Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację wniosków pokontrolnych Najwyższej Izby Kontroli z kontroli tematycznie związanych z kształceniem i doskonaleniem nauczycieli.

Ustalono, że w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 12 grudnia 2003 r., w związku z kontrolą prawidłowości wydatkowania środków publicznych w latach 2000 – 2003 (I półrocze), Dyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie wnioskował m.in. o zaprzestanie prowadzenia przez Podkarpacki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli obsługi metodycznej, która przewidziana była dla doradców zatrudnianych przez organ prowadzący szkołę lub placówkę.

Stwierdzono, że zarządzeniem nr 12/2003 z dnia 15 września 2003 r. Zbigniew Bury - Dyrektor Podkarpackiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Rzeszowie (obecnie PCEN) w sprawie upoważnień i pełnomocnictw, uznane zostały za nieważne i niebyłe wszelkie upoważnienia i pełnomocnictwa wydane przez Dyrektora przed dniem 11 września 2003 r. kierownikom Oddziałów PODN w Czumcu, Krośnie, Przemyślu, Tarnobrzegu oraz Nauczyciela Konsultanta Oddziału PODN w Czumcu – Zespół w Dębicy.

Stosownie do art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag, zawartych w tym wystąpieniu.